

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

2016 ජනවාරි විභාගය - AA3 මට්ටම

ප්‍රශ්න සහ යෝජිත උත්තර
විෂය අංක (AA34)

ක්‍රියාවලීන්, පාලනයන් සහ විගණනය
(PCA)

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
නො. 540, පූජ්‍ය මුරුත්තේට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශය

2016 ජනවාරි විභාගය - AA3 මට්ටම

(34) ක්‍රියාවලීන්, පාලනයන් සහ විගණනය

යෝජිත උත්තර

A කොටස

වාස්තවික පරීක්ෂණ ප්‍රශ්න (OTQs)

(මුළු ලකුණු 20)

1 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a)
- (1) අවංක බව
 - (2) අරමුණුගත බව
 - (3) වෘත්තීයමය නිපුණත්වය
 - (4) නිසි සැලකිල්ල
 - (5) රහස්‍යභාවය
 - (6) වෘත්තීයමය හැසිරීම
- (b)
- (1) ස්වකීය වාසිය තැකීම
 - (2) ස්වයං සමාලෝචනය
 - (3) උපදේශනය (Advocacy)
 - (4) සමීප බව (Familiarity)
 - (5) තර්ජනය කිරීමෙන් පෙළඹවීම (Intimidation)

2 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a) තොරතුරු සාධාරණ මට්ටමෙන් නිවැරදි බවට ද, නිසි ආකාරයට පිළියෙළ කොට ඉදිරිපත් කර ඇති බවට ද විශ්වාසයක් මූල්‍ය තොරතුරු පරිශීලකයන් වෙත සැපයීමේ වැදගත් කාර්යභාරය, සහතිකවීමේ කාර්යභාරයන් වලින් ඉටු කෙරේ.

විකල්ප පිළිතුර

සහතිකවීමේ කාර්යභාරයක වැදගත්කම

1. එමගින් තොරතුරු නිවැරදි බවට සහ ඒවා නියමිත පරිදි සකස් කර ඉදිරිපත් කර ඇති බවට විශ්වාසයක් ඇති කරනු ලැබේ.
 2. තොරතුරු පිළියෙළ කරන ලද පුද්ගලයා හැර අපේක්ෂිත භාවිත කරන්නන්ට තොරතුරු පිළිබඳ සහතික වීමක්, මෙමගින් ලබා දේ.
 3. අපේක්ෂිත පරිශීලකයන්ගේ අවශ්‍යතාවයන්ට තොරතුරු අදාළ වන බවට ඇති හැකියාව වැඩිවේ.
 4. වෘත්තීය ගණකාධිකාරීවරයෙකුගේ නිගමනය මගින් සපයනු ලබන සහතිකවීමේ මට්ටම මගින්, අපේක්ෂිත භාවිත කරන්නෙකු විසින් යම් විෂය කරුණක් මත පවතින විශ්වසනීය භාවයේ ප්‍රමාණය පිළිබිඹු වේ.
- (b)
- (1) විශේෂ අරමුණු සහිත මූල්‍ය ප්‍රකාශන
 - (2) අභ්‍යන්තර පාලනයන්ගේ ප්‍රමාණවත්භාවය පිළිබඳ සහතික වීම
 - (3) පාරිසරික කරුණු පිළිබඳව සහතික වීම
 - (4) නීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල වීම පිළිබඳ සහතික වීම (Regulatory Compliance)

3 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a) ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත 580 (SLAuS 580) අනුව, පහත සඳහන් අවස්ථාවන්හි දී විගණක විසින් කළමනාකරණ නියෝජනයන් (management representation) ලබාගත යුතු වේ:
- (1) වෙනත් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත මගින් අවශ්‍ය කරනු ලබන විට, කළමනාකරණයේ වගකීම් සනාථ කරගැනීම සඳහා
 - (2) විගණනයට අදාළ වෙනත් විගණන සාක්ෂි තහවුරු කිරීම සඳහා
- (b) අදාළ සහ විශ්වසනීය විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම සඳහා විකල්ප විගණන ක්‍රියාපටිපාටි අනුගමනය කරන ලෙස ජ්‍යෙෂ්ඨ විගණක විසින් කණිෂ්ඨ විගණක වෙත උපදෙස් දිය යුතුය.
- එම ණයගැතියන්ගෙන් පසුව ලැබී ඇති මුදල් පරීක්ෂා කරන ලෙස ද පසුව මුදල් ලැබී නොමැති නම් අවශ්‍ය වෙතොත් භාරදීමට අදාළ ලියකියවිලි පරීක්ෂා කරන ලෙස ද ජ්‍යෙෂ්ඨ විගණක විසින් කණිෂ්ඨ විගණක මෙහෙයවිය යුතුය.

4 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a)
- (1) ඉන්වොයිසි / ලදුපත් අනුක්‍රමික පිළිවෙළට තිබේදැයි පරීක්ෂා කිරීම
 - (2) දෛනික බැංකු තැන්පතු, දෛනික ලැබීම් සාරාංශය / එකතුව සමග ස්වාධීන තැනැත්තෙකු විසින් පරීක්ෂා කරනු ලබන්නේ දැයි පරීක්ෂා කිරීම
 - (3) ප්‍රධාන දත්ත පවත්වා ගැනීම, ඉන්වොයිසි සැකසීම, බැංකුගත කිරීම සහ බැංකුගත කිරීම් පරීක්ෂා කිරීම, පොදු ලෙජරයේ සටහන් කිරීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රමාණවත් ආකාරයෙන් බෙදී යන ආකාරයට රාජකාරි පැවරීම් කර තිබේදැයි පරීක්ෂා කිරීම
 - (4) හදිසි මුදල් ගණන් කිරීම් (Surprise cash counts) කරනු ලැබේදැයි පරීක්ෂා කිරීම
 - (5) ප්‍රධාන දත්ත සහ මිල නියම කිරීම් සංශෝධනය කිරීම සඳහා ප්‍රවේශවීම් සීමා කර තිබේදැයි පරීක්ෂා කිරීම
 - (6) ඉන්වොයිසි අවලංගු කිරීම් / බැරපත් නිකුතු අනුමත කරනු ලැබේදැයි පරීක්ෂා කිරීම
- (b)
- (1) ඉන්වොයිසිවල නිවැරදි ගණන් ප්‍රමාණයන් යළි ගණනය කිරීම
 - (2) ලැබීම් දෛනිකව බැංකුගත කෙරේදැයි පරීක්ෂා කර බැලීම
 - (3) මිල වෙනස් කිරීම් නිවැරදි ලෙස යාවත්කාලීන කර තිබේදැයි පරීක්ෂා කර බැලීම
 - (4) තෝරාගත් අයිතම සඳහා ප්‍රමාණ සැසඳීම් සාරාංශයක් ලබාගැනීම. එනම්, ආරම්භක ඒකක ශේෂය පරීක්ෂා කර, මිලදී ගැනීම් එකතු කර, අවසාන ඒකක ශේෂය අඩු කර, විකුණන ලද ඒකක ගණන ලබාගෙන, එම ප්‍රමාණයන් සත්‍ය වශයෙන් ම විකුණා ඇති ඒකක ප්‍රමාණය සමග ගැලපේ දැයි පරීක්ෂා කිරීමයි.
 - (5) ලුහුඬුකම් ක්‍රියාවලිය / විච්ඡේදන ක්‍රියාපටිපාටි (Cut-off procedures.)
 - (6) අසාමාන්‍ය ලෙස දිගුකාලයක් තිස්සේ හිඟව ඇති ලැබිය යුතු දෑ තිබේදැයි හඳුනා ගැනීමට බැංකු සැසඳුම් පරීක්ෂා කර බැලීම
 - (7) තැන්පත් මුදාහැරීමේ ගිණුම්වල තැන්පත් නොකළ විකුණුම්වලින් ලද දෑ නියෝජනය වන දිගුකලක් හිඟව ඇති අයිතම තිබේදැයි පරීක්ෂා කිරීම
ණයට විකුණුම් සඳහා පසුව පියවා තිබේදැයි සත්‍යාපනය කර බැලීම
 - (8) ණයගැති ශේෂ සනාථ කිරීම් කැඳවන්න
 - (9) බොල්ණය සඳහා ලබාගත් අනුමැතිය, ආදිය පරීක්ෂා කිරීම

A කොටසෙහි අවසානය.

ප්‍රශ්න තුන (03) ටම උත්තර අපේක්ෂිතය.
(මුළු ලකුණු 30)

5 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a) (1) සේවාදායකයාගේ ව්‍යාපාරයේ, සංවිධානයේ හෝ ගිණුම්කරණ පද්ධතිවල සිදුවී ඇති ප්‍රධාන වෙනස්කම්
- (2) නීතියේ, ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවල හෝ සමාගමේ ක්‍රියාපටිපාටිවල සිදුවී ඇති වෙනස්කම්
- (3) වෙනත් අදාළ පසුතල තොරතුරු
- (4) ඉකුත් වර්ෂවල මුහුණ දීමට යෙදුණු ගැටලු සහ ඉදිරියට ගෙනැවිත් ඇති කරුණු
- (5) බදු පිළිබඳ වර්තන තත්ත්වය
- (6) කාලය සහ පිරිවැය පිළිබඳ අයවැය සහ කාර්ය මණ්ඩල සැලසුම්
- (7) සේවාදායකයාගෙන් ලැබෙන කාලසටහන සහ ගිණුම්කරණ සහාය
- (8) සමස්ථ විගණන උපාය මාර්ගය
- (9) ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර සඳහා විස්තරාත්මක විගණන ප්‍රවේශය

- (b) (1) විගණනය සඳහා අවශ්‍ය වැදගත් ගිණුම්කරණ තොරතුරු ගොනු කර ඇති ස්ථාවර විගණන ගොනුව
- (2) පෙර විගණන ගොනුවෙන් ලබාගත් වැඩ පත්‍රිකා
- (3) සේවාදායකයාගේ ජාල අඩවියෙන් ලබාගත් තොරතුරු
- (4) සේවාදායකයා මෙහෙයුම් කරන කර්මාන්තයට සම්බන්ධ ප්‍රකාශන හෝ පරිගණක ජාලගත තොරතුරු

- (c) (1) සෙමෙන් විකිණෙන තොග හඳුනා ගැනීම සඳහා වූ ක්‍රියාපටිපාටි කළමනාකරණය විසින් නිසි ලෙස සැලසුම් කර තිබේ ද යන්නත්, ඒවා සඵලදායී අන්දමින් ක්‍රියාත්මක වේ ද යන්නත් පරීක්ෂා කර බැලීම
- (2) සෙමෙන් විකිණෙන තොග පිළිබඳව සාක්ෂි ලබාගැනීමට හැකිවනු පිණිස වර්ෂය අවසානයේ ඇති කල් ඉකුත් වූ තොග පිළිබඳ විශ්ලේෂණය සමාලෝචනයට වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම
- (3) තොගයේ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තා කර ඇති තොග පිරිවැයට වඩා වැඩි දැයි පරීක්ෂා කිරීම සඳහා, වර්ෂය අවසානයේ තොග වටිනාකම සහ විකුණන ලද අයිතමවල විකුණුම් වටිනාකම් නිශ්චිතව දැනගන්න. මක්නිසාදයත් තොග අයිතමයක වටිනාකම, එම අයිතමය සත්‍ය වශයෙන් ම විකුණන මිලට වඩා වැඩිවීමේ අවදානමක් තිබෙන නිසාය.

6 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a) (1) අවදානම් තක්සේරුව - හඳුනා ගැනීම, විශ්ලේෂණය සහ ඇගයීම්
- (2) අවදානම් ප්‍රතිචාරය
- (3) නියාමනය හා සමාලෝචනය

(b) භෞතිකව තොග සත්‍යාපනය කිරීමේ වැදගත්කම

- (1) සීමාසහිත FG පොදු සමාගමේ තොග පිළිබඳ තොරතුරු ඉතාමත් වැදගත් වන්නේ මෙහෙයුම් තීරණ ගැනීම සඳහා ය. එමනිසා (ඉක්මනින් විකිණෙන භාණ්ඩ බැවින්) නිවැරදි යාවත්කාලීන කළ තොග වාර්තා පවත්වා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- (2) ඒ සඳහා, නීතිපතා තොග සත්‍යාපනය කිරීම් කර, අස්තීත්වයේ පවත්නා වාර්තා සමග සසඳා බැලිය යුතුය. ඒ මගින්, කළමනාකරණයට, භෞතිකව තිබෙන ප්‍රමාණ, තොග වාර්තා සමග සසඳා වෙනස්කම් හඳුනාගෙන පරීක්ෂණ සිදු කළ හැකිය.
- (3) හඳුනාගනු ලබන තොග වෙනස්කම් සම්බන්ධයෙන් කාලීනව ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ගවලට පිවිසිය හැකිය.

(c)

ගනුදෙනුව	සැදහීම	විගණන පරීක්ෂාව
විකුණුම්	පිටමං කිරීම (Cut-off)	විකුණුම් පිටමං කිරීමේ පරීක්ෂාව - ප්‍රවර්තන මුදල් වර්ෂයේ අවසාන ඉන්වොයිසි 5 සහ ආරම්භක (මුල්) ඉන්වොයිසි 5 පරීක්ෂා කිරීම හෝ විශ්ලේෂණාත්මක සමාලෝචනය සිදු කිරීම
ලැබිය යුතු ගිණුම්	අයිතිවාසිකම් සහ වගකීම් (R/O)	අයිතම සමාගමට අයිතිදැයි බැලීම සඳහා සාක්ෂි සමාලෝචනය කිරීම උදා :- අදාළ ණයගැතියාට අමතා තිබේදැයි බැලීම සඳහා ඉන්වොයිසි සහ නිකුත් කිරීමේ පත්‍රිකා ආදිය පරීක්ෂා කර බැලීම
ගෙවිය යුතු ගිණුම්	පැවැත්ම	භාණ්ඩ ලැබීමේ පත්‍රිකා (GRN) සමග සැපයුම්කරුගේ ඉන්වොයිසි පරීක්ෂා කිරීම ගෙවිය යුතු ගිණුම් පසුව පියවා දැමීම් සමග පරීක්ෂා කිරීම
අලෙවිකරණ වියදම්	සිදුවීම	අලෙවිකරණ වියදම් දරා තිබීම සනාථ කෙරෙන ලියකියවිලි පරීක්ෂා කිරීම
ඉඩම්	පැවැත්ම	නිශ්චිත ඉඩම් සමාගමේ නමින් ලියා තිබේ දැයි පරීක්ෂා කිරීමට ඔප්පු පරීක්ෂා කිරීම

7 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a) (1) පාලනයන් නිසි අන්දමින් සැලසුම් කර නොතිබිය හැකිය.
- (2) අවශ්‍ය කරන පිළිවෙලට පාලනයන් ස්ථාපිත නොවෙතවා විය හැකිය. එමනිසා, නිසා අන්දමින් සැලසුම්කරණ ලද පාලනයක් මගින් වුව ද අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු කරගැනීමට නොහැකිවනවා විය හැකිය.
- (3) මෙහෙයුම් අවදානම්වල නොකඩවා වෙනස්කම් සිදුවනු ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පෙර සැලසුම් කළ පාලනයන් අලුතින් ඇතිවන අවදානම් සඳහා විසඳුම් සැපයීමට අපොහොසත් වනු ඇත.
- (4) පාලනයන් සැලසුම් කිරීමේ සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පිරිවැය එම පාලනයන්ගෙන් දෙනු ලබන ප්‍රතිලාභ මගින් සාධාරණීකරණය කළ නොහැකි විය හැකිය.
- (5) අවදානම පිළිබඳ අඩු දැනුවත් බවක් සහිත සංස්කෘතියක් සංවිධානය තුළ තිබීම.
- (6) නිරන්තරයෙන් සිදු නොවන ගනුදෙනු ආවරණය නොවීම.
- (7) මානව වැරදි.

(b)

වැළැක්වීමේ පාලනය	සැපයුම්කරුවන්ගෙන් ලද ඉන්වොයිසි, ලැබුණු භාණ්ඩ සමග සසඳා දත්ත එකිනෙක හා ගැලපෙන බව සනාථ කරගැනීමෙන් පසු එම ලැබුණු භාණ්ඩවලට පමණක් ගෙවීම් සිදු කිරීමට සැලැස්වීම
අනාවරණ පාලනය	මාසික සැපයුම් ප්‍රකාශන සසඳා බැලීමේ ක්‍රියාපටිපාටි, ක්‍රියාත්මක කිරීම. ඒ තුළින් වෙනස්කම් හඳුනාගත හැකිවන අතර නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාවලට එළඹිය හැකිය.

(c) අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා

- (1) තෝරා ගැනීමට පෙර අලුත් සැපයුම්කරුවන් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියක් නැත.
- (2) අපේක්ෂිත ස්ථානයට / විකුණුම්හලට භාණ්ඩ භාරදෙන බව සනාථ කිරීම සඳහා පාලනයක් නොමැත.
- (3) වැඩිපුර තොග තිබෙන විකුණුම්හලකින් අඩුවෙන් තොග සැපයුණු විකුණුම්හලකට තොග මාරු කර යැවීමේ ක්‍රියාවලියක් නැත.

(d) ඉහත (c) හි හඳුනාගත් දුර්වලතා මඟහැරවීම සඳහා නිර්දේශ

- (1) තෝරා ගැනීමට පෙර අලුත් සැපයුම්කරුවන් ඇගයීමේ ක්‍රමයක් තිබිය යුතු අතර, එය කලින් තීරණය කළ ක්‍රියාවලියක් අනුව සිදුවිය යුතුය.
- (2) භාණ්ඩ භාරදෙනු ලබන දින ආදිය පිළිබඳ අදාළ විකුණුම්හල් දැනුවත් කර තිබිය යුතු අතර, වාර්තා නොවූ භාණ්ඩ භාරදීම් අදාළ විකුණුම්හල් විසින් ඒවා භාර ගැනීමට ප්‍රථම, මිලදී ගන්නා දෙපාර්තමේන්තුව සමග සම්බන්ධ වී තත්ත්වය නිරාකරණය කරගත යුතුය.
- (3) විකුණුම්හල්වල පවතින භාණ්ඩ හිඟයන් පිළිබඳව මිලදී ගැනීමේ දෙපාර්තමේන්තුව දැනුවත් කළ යුතුය. මිලදී ගැනීමේ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අතිරික්ත තොග පවතින විකුණුම්හල්වලින් තොග හිඟ පවතින විකුණුම්හල් වෙත තොග මාරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළ යුතු වේ.

B කොටසෙහි අවසානය.

ප්‍රශ්න දෙක (02) ටම උත්තර අපේක්ෂිතය.
(මුළු ලකුණු 50)

8 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a) (1) මඟපෙන්වීම

විගණනය සැලසුම් කිරීමේ දී හා විගණන කටයුතු සිදු කරගෙන යාමේ දී විගණනය භාර හවුල්කරු තම විගණන කණ්ඩායමට පහත තොරතුරු සන්නිවේදනය කළ යුතුය.

- ඔවුන්ගේ වගකීම්
- සිදු කරන කාර්යයෙන් අපේක්ෂිත අරමුණු
- අස්තිත්වයේ ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය
- විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු ක්ෂේත්‍ර
- ඇතිවිය හැකි ගැටලු
- විගණන කාර්යභාරය සඳහා සවිස්තරාත්මක ප්‍රවේශය

(2) අධීක්ෂණය

අධීක්ෂණය, මඟපෙන්වීම සහ සමාලෝචනය යන කාර්යයන් දෙකට ම අදාළ අංගයන්ගෙන් යුක්ත වේ. ඒවා නම්,

- විගණන කාර්යභාරයේ ප්‍රගතිය පරීක්ෂා කිරීම
- විගණන කණ්ඩායමේ ඇතුළත් සාමාජිකයන්ගේ කුසලතා සලකා බැලීම සහ සපයන ලද උපදෙස් අවබෝධ කරගෙන ඇති දැයි සලකා බැලීම
- හටගන්නා ගැටලුවලට අවශ්‍ය විසඳුම් සැපයීම සහ අවශ්‍ය වුවහොත් විගණන ප්‍රවේශය වෙනස් කිරීම
- අත්දැකීම් ඇති වෘත්තීයමය පුද්ගලයන්ගෙන් උපදෙස් ලබාගත යුතු කරුණු හඳුනා ගැනීම

(3) සමාලෝචනය

විගණන කණ්ඩායමේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජිකයෙකු විසින් කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකුගේ විගණන වැඩ පරීක්ෂා කිරීම මෙයින් අදහස් වේ. මෙයට පහත තහවුරු කිරීම් ඇතුළත් වේ.

- විගණන වැඩසටහනට අනුකූලව විගණනය සිදුවී ඇති බව
- සිදු කළ කාර්යයන් සහ ලබාගත් ප්‍රතිඵල ප්‍රමාණවත් පරිදි ලේඛනගත කර ඇති බව
- සියලුම සැලකිය යුතු ගැටලු නිරාකරණය වී ඇති බවත්, හෝ විගණන නිගමනයන් තුළ නියෝජනය වී ඇති බවත්
- විගණන ක්‍රියාපටිපාටීන්ගේ අරමුණ ඉටු වී ඇති බව
- දී ඇති නිගමනයන් සිදු කරන ලද කාර්යයන් හා සංගත වන බව සහ එය විගණන මතයට උපකාරී වන බව

- (b) (i) විගණන ක්‍රියාපටිපාටීන් ඉටු කිරීමේ දී විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු ක්ෂේත්‍ර
- (1) දින 91 ට වඩා වැඩියෙන් හිඟව පවත්නා ශේෂ
 - (2) අවිනිශ්චිත ලැබිය යුතු දෑ ගිණුමේ රු. 240,500/- ක ශේෂය
 - (3) 'ණයගැති වයස් විශ්ලේෂණයේ' මුදලට විකුණුම් ශේෂය ද ඇතුළත්ව තිබීම
 - (4) මෑතකදී පත් කරන ලද බෙදාහරින්නන්ගෙන් බැංකු ඇප එකතු කරගෙන නොමැති වීම
 - (5) සමන් ආමසිය නමින් බැර ශේෂයක් තිබීම
 - (6) දින 91 කට වඩා වැඩි කාලයක් හිඟව තිබෙන 'පලම් ස්ටෝරිස්' හි රු. 278,600/- හිඟ ශේෂය

(ii) ඉහත (i) හි සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා විශේෂ අවධානය යොමු කිරීමට හේතු

- (1) දින 91 කට වඩා වැඩියෙන් හිඟව පවත්නා ශේෂ :
සමාගමේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව ණය කාලසීමාව දින 30 කි. දිගුකලක් හිඟව පවත්නා ශේෂ අය කරගැනීමේ හැකියාව පරීක්ෂා කළ යුතුය. අඩමාන ණය ප්‍රතිපාදනය අඩුවෙන් සටහන් කර තැබිය හැකිය.
- (2) රු. 240,500/- ක ලැබිය යුතු දෑ අවිනිශ්චිත ගිණුමේ ශේෂය :
ලැබිය යුතු දෑ අවිනිශ්චිත ගිණුමේ එවැනි ශේෂයක් සත්‍ය වශයෙන් ම පවතී ද, එසේනම් අය කරගත හැකි ද යන්න නිගමනය කළ යුතුව ඇති බැවින් එම ගිණුමේ ස්වභාවය පරීක්ෂා කළ යුතුය.
- (3) 'ණයගැති වයස් විශ්ලේෂණයේ' මුදලට විකුණුම් ශේෂය ඇතුළත්ව තිබීම :
මුදලට විකුණුම්, ණයගැති වයස් විශ්ලේෂණයේ ඇතුළත් විය නොහැකිය.
- (4) මෑතකදී පත් ලද බෙදාහරින්නන්ගෙන් බැංකු ඇප ලබාගෙන නොතිබීම :
මෙම තැනැත්තන්ගෙන් බැංකු ඇප එකතු කරගෙන නොතිබීම ණය අවදානම වැඩි කිරීමට හේතුවන්නක් නිසා මෙය පරීක්ෂාවට ලක් කළ යුතුය.
- (5) සමන් ආමසියට බැර ශේෂයක් තිබීම
මෙම බැර ශේෂය ලැබිය යුතු දෑ වලට අදාළව පවතී ද නැතහොත් ගෙවිය යුතු දෑ වලට අදාළව පවතී ද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා මෙම බැර ශේෂයේ ස්වභාවය පරීක්ෂා කළ යුතුය.
- (6) දින 91 කට වඩා වැඩි කාලයක් හිඟ ශේෂයක්ව පැවති පලම් ස්ටෝරිස් හි රු. 278,600/- ක හිඟ ශේෂය
මෙම ගනුදෙනුකරු මෑතකදී ගනුදෙනු කිසිවක් සිදු කර නොතිබූ අතර හිඟ ශේෂය පියවීමක් ද කර නැත. මෙම ශේෂය අය කරගත හැකි එකක් ද ? මෙම ශේෂය පිළිබඳ කිසියම් අර්බුදයක් පවතී ද ? බොල්ණයක් ලෙස ලියාහැරීමට පෙර මෙම කරුණු නිරාකරණය කරගත යුතුය.

(iii) ලැබිය යුතු ගිණුම් නියැදියක් තෝරාගැනීමේ දී සලකා බැලිය යුතු කරුණු

- (1) වෙනත් ණයගැති ශේෂයේ අයිතම 34 ක් ඇතුළත් බැවින් ද, ඒවා ඉහළ වටිනාකම්වලින් යුතු බැවින් ද, සංඛ්‍යාතමය නොවන නියැදි ප්‍රවේශයක් (Non-statistical) මෙම සිදුවීම් දාමය සඳහා නියැදියක් තෝරාගැනීමේ දී වඩාත් උචිතය.

-
- (2) ඉහළ වටිනාකම් සහිත අයිතම (ඇල්ෆා සහ සමීර) සහ අසාමාන්‍ය හෝ වැරදිවලට අවකාශ ඇති (පලම් සහ සමන් ෆාමසි) වැනි අයිතම කණිෂ්කට තෝරාගත හැකිය.
 - (3) තවද, අඩු වටිනාකම් සහිත අයිතම ද තෝරාගැනීම අවශ්‍ය වන්නේ සම්පූර්ණ සංගහනය නියෝජනය කරනු සඳහාය.
- (iv) සමීර සහ ඇල්ෆා ෆාමසිවලින් සනාථ ලිපි කැඳවීම කළමනාකරණයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ නම්, විගණකට ගත හැකි පියවර :
- (1) ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හේතු විමසා එහි වලංගුභාවයට සහ සාධාරණත්වයට විගණන සාක්ෂි සොයා බැලීම
 - (2) කළමනාකරණයේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම මගින්, වංචා සිදුවීමේ අවදානම කෙරෙහි ඇති බලපෑම සහ ඇති අනෙකුත් විගණන පටිපාටිවල ස්වභාවය, සාපේක්ෂ කාල ගණනය සහ කොතෙක් දුරට දැයි යන්න ඇගයීමට ලක් කළ යුතුය.
 - (3) අදාළ සහ විශ්වසනීය විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම සඳහා සැලසුම් කළ විකල්ප විගණන ක්‍රියාපටිපාටි අනුගමනය කළ යුතුය.
 - (4) කළමනාකරණයේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම අසාධාරණ යැයි විගණක තීන්දු කරන්නේ නම්, සමාගමේ පාලනය සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුත්තන් වෙත කළමනාකරණයේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම් ආශ්‍රිත පැනනගින අවදානම සන්නිවේදනය කර, ප්‍රතිචාර ඉල්ලා සිටිය යුතුය.
- (c)
- (1) වැඩ පත්‍රිකාවේ විස්තර දී නැත.
 - (2) වැඩ පත්‍රිකාව පිළියෙළ කළේ කවුදැයි යන්න දී නැත.
 - (3) තෝරාගත් නියැදියේ විස්තරය දී නැත.
 - (4) නියැදිය තෝරාගනු ලැබුවේ කෙසේ ද යන්න දී නැත.
 - (5) එකතු කිරීම් පිළිබඳව ඉටු කරන ලද විස්තරාත්මක පරීක්ෂණ පිළිබඳ විස්තර
 - (6) එකතු කිරීම්වලට අදාළ සනාථ කිරීමේ ලියකියවිලිවලට යොමු කිරීම් (reference) දී නොමැත.
 - (7) සොයාගැනීම් වාර්තා කර නැත.
 - (8) අනවශ්‍ය නිගමනයන් දක්වා නැත.

9 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a) (i) (1) තත්වවාගණනය කළ මතය – සාවද්‍ය ප්‍රකාශ ප්‍රමාණාත්මක නමුත් පැතිර නොපවත්නා විට සහ මතයක් පාදක කරගැනීමට ප්‍රමාණවත් යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි නොමැති විට, එහෙත් අනාවරණය කරනොගත් සාවද්‍ය ප්‍රකාශ තිබුණොත් ඒවායින් විය හැකි බලපෑම ප්‍රමාණාත්මක නමුත් පැතිර නොපවත්නා විට විගණක විසින් ප්‍රකාශ කරනු ලබන මතයයි.
- (2) විශ්වාසනීය කළ මතය – විගණකට මතයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා පාදක කරගැනීමට ප්‍රමාණවත් යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට නොහැකි වූ විට, අනාවරණය කරගත නොහැකි සාවද්‍ය ප්‍රකාශ තිබුණත් ඒවායින් විය හැකි බලපෑම ප්‍රමාණාත්මක මෙන් ම පැතිර පවත්නා ඒවා විය හැකි යැයි නිගමනය කොට, ඉදිරිපත් කරනු ලබන මතය විශ්වාසනීය කළ මතය නම් වේ.
- (3) අහිතකර මතය – විගණක යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි ලබාගනී. එහෙත් තනි තනිව ගත් කල සහ සමස්ථ වශයෙන් ගත් කල සාවද්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක මෙන් ම පැතිර පවත්නා ලෙස ද මූල්‍ය ප්‍රකාශන කෙරෙහි බලපාන බැවින් කරනු ලබන මතය අහිතකර මතයයි.
- (ii) පිළියෙළ කරන ලද විගණන වාර්තාවේ දක්නට ලැබෙන දෝෂ :
- (1) වාර්තාව අමතනු ලබන්නේ කවුරුත් සඳහා දැයි සඳහන් කොට නැත. මෙය සීමාසහිත පුද්ගලික සමාගමක් නිසා සාමාන්‍යයෙන් එය අමතනු ලැබිය යුත්තේ සමාගමේ හිමිකරුවන්ටය. එනම්, කොටස් හිමියන්ටය.
- (2) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් අනාවරණය කරනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය, වාර්තාවේ ප්‍රථම ජේදයේ (හඳුන්වාදීමේ ජේදයේ) දක්වා නැත.
- (3) හඳුන්වාදීමේ ජේදයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අනෙකුත් සටහන්වලට යොමු සපයා නැත.
- (4) කළමනාකරණයේ වගකීම්භාරය පිළිබඳ ජේදය, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට අදාළ අභ්‍යන්තර පාලනය පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ කළමනාකරණයේ වගකීම හඳුනා දක්වා නැත.
- (5) විගණකගේ වගකීම් පිළිබඳ ජේදය, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතවලට යොමුව දී නැති අතර එම ප්‍රමිතවලට අනුකූලව විගණනය පවත්වා ඇති බවට විගණක සහතික කිරීමක් ද කර නැත.
- (6) මතය පිළිබඳ ජේදයේ සඳහන් වන්නේ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳවය (කවර දිනයකටදැයි සඳහන් කර නැත) සමාගමේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය පිළිබඳ අනෙකුත් ප්‍රකාශනවලට (විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය) සහ ආවරණය කෙරෙන කාලපරිච්ඡේදය දක්වා නැත.
- (7) මතය පිළිබඳ ජේදය (ගිණුම්කරණ රාමුවට), එනම් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් සත්‍ය සහ සාධාරණ තත්ත්වයක් නිරූපනය වී තිබේද යන්නට යොමුවක් දී නොමැත.

(b) (i) බැංකු සැසඳුම් පිළියෙළ කිරීමේ ප්‍රයෝජන:

- (1) යම් වැරදි ගණන් හා ගනුදෙනු වාර්තා වී තිබේදැයි යන බැංකුවේ වැරදි හඳුනා ගැනීමට ද, මුදල් පොත පවත්වා ගැනීමේදී අස්තීත්වය මගින් සිදුවී ඇති වැරදි හඳුනා ගැනීමට ද කළමනාකාරිත්වයට ඉඩකඩ සැලසේ.
- (2) බැංකු සැසඳුම පිළියෙළ කිරීමෙන් අවශ්‍ය කරන යාවත්කාලීන කිරීම් හඳුනාගෙන බැංකු ගාස්තු සහ හරබදු (Debti Tax) ආදිය සටහන් කිරීමට කළමනාකරණයට හැකියාව තිබේ.
- (3) එය සමාගමේ බැංකුවේ ඇති මුදල් ශේෂ සහ සම්බන්ධිත ගනුදෙනු පිළිබඳව වැදගත් අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමයකි. යම්කිසි වංචාසහගත ක්‍රියාවක් වෙතොත් බැංකු සැසඳුම් පිළියෙළ කිරීම තුළින් එය අනාවරණය කරගත හැකි වේ.
- (4) බැංකුවට ඉදිරිපත් වී නොමැති වෙක්පත් සහ උපලබ්ධි නොවූ වෙක්පත් පිළිබඳ අදහසක් ලබාගැනීමට එය උපකාරී වන අතර ඒවාට මුහුණදීම සඳහා අනාගතයේ දී වියදම් සඳහා බැංකු ගිණුමේ පවත්වා ගත යුතු මුදල් ප්‍රමාණ පිළිබඳ දැනුවත් වීමට ද කළමනාකරණයට එයින් ඉඩ සැලසේ.

(ii) (1) නිකුත් කළ නමුත් ඉදිරිපත් නොවූ වෙක්පත්

- (2) හඳුනා නොගත් රු. 70,000/- ක හර කිරීම්
- (3) ජුනි 24 දින තැන්පත් කරන ලද රු. 358,400/- ක නයෝමිගේ වෙක්පත
- (4) රු. 75,800/- ක සෘජු ප්‍රේෂණ හඳුනාගත යුතුව ඇත.
- (5) ජුනි 28 දින රු. 100,000/- ක මුදල් තැන්පතුව
- (6) 2015.06.30 දිනට පිළියෙළ කළ බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශයේ ඇතුළත් 2015.10.01 දිනැති රු. 75,800/- ක කමිල්ගේ වෙක්පත

(iii) විශේෂ අවධානයට අවශ්‍ය කරුණු :

- (1) නිකුත් කළ නමුත් ඉදිරිපත් නොවූ වෙක්පත් :

පහත පෙන්වා ඇති වෙක්පත් මාස 06 කට පෙර නිකුත් කළ ඒවාය. සාමාන්‍යයෙන් මාස 06 කට පසු වෙක්පතක් බැර කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ නොහැකිය. මෙම වෙක්පත් තාමත් ඉදිරිපත් වී නැත්තේ මන්දැයි පරීක්ෂා කර බැලීම අවශ්‍යය. ඒවා ගෙවිය යුතු දෑ නොවේ නම්, ඒවා ආපසු හැරවිය යුතුය.

දිනය	වෙක්පත් අංකය	සැපයුම්කරුගේ නම	වටිනාකම (රු.)
12.10.2014	421356	සීමාසහිත සිසිර (පෞද්ගලික) සමාගම	125,000
11.11.2014	421389	කමල් ස්ටෝර්ස්	356,800

-
- (2) හඳුනා නොගත් රු. 70,000/- ක බැර කිරීම්
මෙය වහාම පරීක්ෂා කළ යුතුය. මෙය ඇප ගාස්තුවක් (Guarantee fee) හෝ ස්ථාවර නියෝග
යක් විය හැකිය. එසේත් නැතිනම් එය කුමක්දැයි වහාම හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය වේ.
- (3) ජුනි 24 දින, තැන්පත් කරන ලද රු. 358,400/- ක නයෝමීගේ චෙක්පත් තැන්පතුව :
සාමාන්‍යයෙන් චෙක්පතක් උපලබ්ධි වීමට වැඩ කරන දින 02 ක් ගත වේ. මෙහිදී දින 06 ක්
ගතවී තිබියදීත් චෙක්පත උපලබ්ධි වී නැත. හේතුව හඳුනාගත යුතුව ඇත.
- (4) රු. 75,800/- ක සෘජු ප්‍රේෂණ හඳුනාගත යුතුව ඇත.
සම්බන්ධිත ශේෂ සාවද්‍ය ලෙස සටහන් ගත විය හැකිය.
- (5) ජුනි 28 දින, රු. 100,000 ක මුදල් තැන්පතුව :
මුදල් තැන්පතුව එවලේ ම ගිණුමේ සටහන් වේ. එමනිසා මේ සඳහා හේතු පරීක්ෂා කළ යුතුය.
කිසිවකු විසින් මුදල් අවහාචිත කිරීම මෙයින් පෙන්වුම් කෙරේ.
- (6) 2015.06.30 දින පිළියෙල කළ බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශයේ ඇතුළත් කමිල්ගේ 2015.06.01 දිනැති
චෙක්පත :
චෙක්පතේ මෙම දිනය තිබීමට හේතුව කුමක්දැයි සෙවිය යුතුය. එය නිකුත් කළේ මන්
ද ? චෙක්පතේ අත්සන්කරුවන් කවුරුන් ද ? මෙයින් ද පෙනී යන්නේ කිසිවෙකු මුදල්
අවහාචිතයේ යෙදී ඇති බවකි.

C කොටසෙහි අවසානය.

Notice :

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”.

The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

aat
SRI LANKA

© 2014 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)

All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)